

Алексєєва Є.В.,
кафедра педагогіки та психології

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Сучасною умовою ефективної організації навчально-виховного процесу в економічному університеті є реалізація особистісно-зорієнтованого підходу.

Можна визначити такі його найсуттєвіші ознаки.

1. Пріоритет особистісно-сислової сфери того, хто навчається, зокрема мотиваційно-ціннісного її компоненту.

2. Культивування унікального досвіду студента, визнання його права на помилку.

3. Включення досвіду студента до освітнього процесу, актуалізація суб'єктного досвіду, що забезпечується шляхом проблематизації навчального заняття, спільного цілепокладання і планування, постійної рефлексії.

4. Визнання цінності спільного досвіду, взаємодії. Будь-яка робота зі студентами є комунікативною подією. Спільний досвід доводить цінність колективної роботи в освітньому процесі.

5. Побудова процесу навчання з урахуванням психофізіологічних особливостей студента. Навчальний матеріал добирається не тільки і не стільки виходячи з навчальних можливостей тих, хто навчається, скільки з огляду на індивідуальні способи опрацювання інформації.

6. Переорієнтація процесу навчання на постановку і розв'язання самими студентами навчальних завдань — пізнавальних, дослідницьких, проєктивних тощо. Усвідомленість мети являє собою орієнтири подальших дій тих, хто навчається.

7. Зміна позиції педагога як інформатора і контролера на позицію координатора, фасилітатора, що зумовлює створення умов для становлення учня як суб'єкта діяльності.

У студентському віці завершується формування індивідуально-типологічних особливостей людини, на які навчання має спиратися як на переваги, сильні сторони. Процес навчання студентів з позиції особистісно-зорієнтованого підходу, який реалізує гуманістичну парадигму, має забезпечувати індивідуальну траєкторію розвитку кожного. Викладач водночас є як наставником, який має більший досвід, так і старшим партнером, який усвідомлює варіативність шляхів досягнення цілей, створює необхідні для навчання умови.

Отже, в основу підготовки студентів економічного університету має бути покладена орієнтація на їхній особистісний розвиток. Це вимагає від викладачів економічного ВНЗ дотримання низки принципів, зокрема:

- демонструвати повну довіру до тих, хто навчається, від початку і впродовж всього навчального процесу;

- допомагати у формулюванні й уточненні мети і завдань, що стоять як перед групами, так і перед окремими студентами;

- завжди виходити з того, що у тих, хто навчається, є внутрішня мотивація до навчання;

- бути для студентів джерелом різноманітного досвіду, помічником, до якого завжди можна звернутися за допомогою, зіткнувшись із труднощами в розв'язанні конкретної проблеми;

- розвивати в собі здатність відчувати емоційний настрій групи і приймати його;

- бути активним учасником групової взаємодії;

- відкрито висловлювати в групі свої почуття;

- прагнути досягнення емпатії, що вможливить розуміння почуття і переживання кожного студента;

- усвідомлювати власні переваги та недоліки.